

คำอธิบายการรับฟังความคิดเห็น(เพิ่มเติม)
ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่..) พ.ศ.

.....

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (โดยกรมป่าไม้) ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยมีสาระสำคัญกำหนดให้ไม้ที่ขึ้นในป่าจะเป็นไม้หวงห้ามประเภทใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง) และได้รับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

๒. ผลของการแก้ไขตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

๒.๑ ไม้ที่ขึ้นตามธรรมชาติหรือไม้ที่ปลูกขึ้นในป่าและมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้ชนิดใดเป็นไม้หวงห้ามแล้วไม้ชนิดนั้นก็เป็ไม้หวงห้าม (ปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดให้ไม้บางชนิดเป็นไม้หวงห้าม ประเภท ก. จำนวน ๑๕๘ ลำดับ และไม้หวงห้ามประเภท ข. จำนวน ๑๓ ลำดับ) การตัด/โค่น แปรรูปไม้ การมีไว้ในครอบครอง การนำเคลื่อนที่จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ประดู่ ถ้าขึ้นตามธรรมชาติหรือปลูกในที่ดินของรัฐ เช่น ที่ดิน สปก. ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์หรือนิคมสร้างตนเอง หรือในป่า ซึ่งที่ดินดังกล่าวยังถือว่าเป็นป่าตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๑) แม้จะไม่มีสภาพความเป็นป่าตามความเป็นจริงก็ตาม ก็เป็นไม้หวงห้าม การตัดหรือโค่น แปรรูปไม้ การมีไว้ในครอบครอง หรือนำเคลื่อนที่ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ฝ่าฝืนมีความผิดและมีโทษทางอาญา

๒.๒ ไม้ที่ขึ้นตามธรรมชาติหรือปลูกขึ้นทุกชนิดในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ที่ดินประเภท โฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว และโฉนดที่ดิน (น.ส. ๔ ก. น.ส. ๔ ข. น.ส. ๔ ค. น.ส. ๔ ง. น.ส. ๔ จ.) หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ น.ส. ๓ ก. น.ส. ๓ ข และแบบหมายเลข ๓) และแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ใบจอง (น.ส. ๒)) ไม่เป็นไม้หวงห้ามอีกต่อไป แม้จะมีชื่อชนิดตรงกับพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ก็ตาม เนื่องจากที่ดินดังกล่าวไม่ใช่ป่าตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๑) การตัด/โค่น แปรรูปไม้ การมีไว้ในครอบครองหรือการนำเคลื่อนที่ ไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เช่น ไม้สัก ไม้พะยุง ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติหรือปลูกขึ้นในที่ดินที่มีหลักฐานโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน (น.ส.๓ น.ส.๓ ก. หรือน.ส.๓ ข.) ไม่ถือว่าเป็นไม้หวงห้าม เพราะไม่ได้ขึ้นในป่า การตัด/โค่น การแปรรูป การมีไว้ในครอบครอง หรือการนำเคลื่อนที่ ไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

๓. การดำเนินการต่อมา

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบดังกล่าวได้เข้าสู่การพิจารณาสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการวาระที่ ๑ ให้รับร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ดังกล่าวพิจารณาต่อไป แต่มีสมาชิกของสภานิติบัญญัติขอแปรญัตติเพิ่มหลักการที่คณะรัฐมนตรีเสนอโดยพิจารณาว่าเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพการปลูกป่าของประชาชน จึงขอให้เพิ่มที่ดินประเภทอื่นนอกจากที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว โดยให้เพิ่มที่ดินของรัฐที่รัฐอนุญาตให้ราษฎรเข้าใช้ประโยชน์แล้ว ก็ให้ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้ามเช่นเดียวกับไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินด้วย ต่อมาคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่..) พ.ศ. ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบด้วย ให้เพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๓.๑ กำหนดให้เพิ่มประเภทที่ดินของรัฐที่ได้อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมาย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศแล้วให้ไม้ทุกชนิดเฉพาะที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม

๓.๒ การตัดหรือโค่นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินของรัฐดังกล่าวไม่ต้องเรียกค่าธรรมเนียม (ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔)

๓.๓ การนำไม้ที่ปลูกในที่ดินของรัฐดังกล่าวเคลื่อนที่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

๔. ผลของการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เพิ่มเติมตามที่กรรมาธิการเสนอ

๔.๑ การไม่เป็นไม้หวงห้าม

ที่ดินของรัฐที่ได้อนุญาตให้ทำประโยชน์ เช่น ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก. ๔-๐๑) ที่ดินที่มีหนังสือแสดงการเข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสหกรณ์หรือนิคมสร้างตนเอง (นค. ๓ หรือ กสน. ๕) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เช่น การอนุญาตตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) การอนุญาตในรูปแบบของ สทก. หรืออนุญาตให้ปลูกสร้างสวนป่า ถ้าปลูกต้นไม้ทุกชนิดในที่ดินที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว จะไม่เป็นไม้หวงห้าม ส่วนไม้ที่ขึ้นเองตามธรรมชาติและมีชื่อชนิดที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นไม้หวงห้าม ก็ยังเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ (ได้รับยกเว้นเฉพาะไม้ที่ปลูกขึ้นเท่านั้นที่ไม่เป็นไม้หวงห้าม ไม่ว่าจะปลูกก่อนหรือปลูกหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ)

๔.๒ การตัดหรือโค่นไม้ในที่ดินของรัฐที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ มีผลดังนี้

(๑) การตัดหรือโค่น การแปรรูป การมีไว้ในครอบครองไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ หรือนิคมสร้างตนเอง หรือที่ป่าที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เนื่องจากไม่เป็นไม้หวงห้าม

(๒) การตัดหรือโค่นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ถึงแม้เป็นไม้ที่ปลูกขึ้นจะไม่เป็นไม้หวงห้าม แต่ก็ยังเป็นไม้ที่ขึ้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ กำหนดให้การทำไม้ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นไม้หวงห้ามหรือไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้าม จะต้องรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ไม้ทุกชนิดและเป็นไม้ที่ปลูกในที่ดินที่

ได้รับอนุญาต...

ได้รับอนุญาตในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แม้จะไม่ใช่ไม้หวงห้าม การตัดหรือโค่นไม้ก็ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนการแปรรูปไม้หรือมีไว้ในครอบครองไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจากไม่ใช่ไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๔.๓ การเสียค่าธรรมเนียมในการทำไม้

(๑) ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ หรือนิคมสร้างตนเอง (นค ๓ หรือ กสน. ๕) การทำไม้ (ตัด/โค่น) ไม้ต้องเสียค่าธรรมเนียม

(๒) ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตในเขตป่าสงวนแห่งชาติ การตัดหรือโค่นไม้ นอกจากจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว จะต้องเสียค่าภาคหลวงการทำไม้ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๔.๔ การนำไม้เคลื่อนที่

ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตทุกประเภทเมื่อตัดหรือโค่นไม้แล้ว ประสงค์จะนำไม้เคลื่อนที่ต่อไป จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และเสียค่าธรรมเนียมในการออกไปอนุญาต

.....